

Gebruik tekst 5.

Het afspiegelingsmodel en het rolmodel geven verschillende visies op representatie weer. In het pleidooi van Calvo en Otjes voor herinvoering van de opkomstplicht is het afspiegelingsmodel te herkennen.

- 2p 20 Geef vanuit het rolmodel kritiek op hun pleidooi voor herinvoering van de opkomstplicht. Gebruik in je kritiek:
- een omschrijving van het rolmodel;
 - een omschrijving van het afspiegelingsmodel en informatie uit tekst 5 waaruit het afspiegelingsmodel blijkt.

Gebruik tekst 5.

Calvo en Otjes leggen in hun pleidooi voor een opkomstplicht een verband tussen representativiteit en sociale ongelijkheid.

- 4p 21 Beredeneer het effect van representativiteit op sociale ongelijkheid volgens Calvo en Otjes. Gebruik in je redenering:
- de omschrijving van het kernconcept representativiteit en informatie uit tekst 5 waaruit representativiteit blijkt;
 - de omschrijving van het kernconcept sociale ongelijkheid en informatie uit tekst 5 waaruit sociale ongelijkheid blijkt.

Opgave 5 De diplomatieke breuk met Nicaragua

Bij deze opgave hoort tekst 6 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Nicaragua is een land in Latijns-Amerika met een roerige, gewelddadige geschiedenis. In het land wonen zo'n zes miljoen inwoners waarvan 80 procent van minder dan twee dollar per dag moet rondkomen. Nicaragua is daarmee een van de armste landen van Latijns-Amerika.

Nederland heeft financiële hulp aan Nicaragua gegeven voor de bouw van een ziekenhuis, maar beëindigde deze hulp. In reactie hierop verbrak president Ortega van Nicaragua in november 2022 de diplomatieke banden met Nederland. Het verbreken van diplomatieke banden tussen landen is een uitzonderlijke maatregel. Deze opgave gaat over de diplomatieke breuk tussen Nicaragua en Nederland.

Gebruik tekst 6.

De wereld kan worden ingedeeld in een centrum, periferie en semi-periferie. Rijk tegenover arm is een kenmerk van de relatie tussen het centrum en de periferie.

- 1p 22 Onderscheid Nederland en Nicaragua op een **ander** kenmerk van de relatie tussen het centrum en de periferie. Gebruik in je antwoord informatie uit tekst 6 waaruit het gekozen kenmerk blijkt.

Gebruik tekst 6.

- 2p 23 Leg uit dat in de diplomatieke breuk van Nicaragua met Nederland een conflict te herkennen is. Gebruik in je uitleg een omschrijving van het kernconcept conflict en informatie uit tekst 6 om conflict te illustreren.

Gebruik tekst 6.

Afhankelijkheidstheorieën en evolutionistische theorieën zijn groepen theorieën die verschillen in ontwikkeling tussen rijke en arme landen kunnen verklaren.

- 2p 24 – Beredeneer welke van deze twee groepen theorieën de diplomatieke breuk van president Ortega met Nederland kan verklaren.
– Beredeneer dat de **andere** groep theorieën de reactie van Nederland op de diplomatieke breuk kan verklaren.

Gebruik in je redenering steeds een kenmerk van de gekozen groep theorieën en informatie uit tekst 6 om het gekozen kenmerk te illustreren.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.